

KUUROMYKKÄIN LEHTI

SUOMEN KUUROMYKKÄINLIITON ÄÄNENKANNATTAJA

N:o 8
Elokuu

TOIMITTAJAT:
JOHN SUNDBERG HUUGO NYBERG
Vastaava.

Toim. sihteri.
Johanneksentie 4.
puh. 81 54.

31:s vuosik. 1926

— Tilauksia vastaanotetaan kaikissa postitoimistoissa. — Hinta 15 mk. koko vuodelta. —

Mitä hyötyä minulle on ollut kirjallisuuden lukemisesta?

Vaikka aihe koskeekin ainoastaan kirjallisuuden lukemisen minulle tuottamaa hyötyä, otan kuitenkin vapauden liikkua aluksi hieman väljemmillä vesillä, sillä kynäni ei tyydy liikkumaan varsin alhaisissa rajoissa, kun on kysymyksessä kirjallisuuden viljeleminen. Jokainen tietää kyllä, että mitalissa on aina kaksi puolta: oikea puoli ja nurja puoli. Niin on kirjallisuuden lukemisessakin. Tai oikeammin siinä on useampia puolia. Toisin sanoen kirjallisuutta luetaan monella eri tavalla, ja hyöty siinä on myös sen mukainen. Saattaa löytyä ihmisiä, jotka nuoruudessaan ovat saattaneet ahmia monen monet kirjat kannesta kanteen saamatta siitä silti sanottavampaa muuta hyötyä, kuin huvia, jännitystä ja ajankulua.

Lukeminen ollakseen hyödyksi, ei ole varsin yksinkertainen asia. Ei riitä se, että osaa lukea, vaan tulee osata lukea myöskin oikealla tavalla, jotta lukemisesta olisi mahdollisimman suuri hyöty. Tässä en tarkoita kevyttä kirjallisuutta, romaneja y.m., joita saa lukea vauhdillakin. Tarkoitin tässä aate-, tieto- ja opiskelukirjoja y.m., joista aina on suurta hyötyä lukijalleen. Niitä lukiessa tulee aina olla hyvin tarkka ja keskittetty. Ei siis saa lukea hutiloimalla, ei hajamielisesti, eikä lukiessa saa ajatella muita asioita, kuin sitä mitä lukee ja mitä sen yhteydessä mieleen tulee. Kaikki luettava on sulatettava s.o. koetettava ymmärtää oikein. Mitä ei heti käsitä, siihen on pysähdyttävä miettimään sen merkitystä. On parempi lukea vähän kerrallaan, jollei jaksa kovin paljon yhtäikaa sulattaa. Kaikki luettava on koetettava painaa mieleen. Ja sitte kun on lukenut kirjan loppuun, olisi ajatuksissaan kerrattava kirjan pääsisältö. Hyvä olisi myöskin lukea sama kirja jonkun ajan kuluttua uudelleen. Siten sen oppii paremmin ymmärtämään, ja hyöty on sitä suurempi.

Vielä yksi seikka on tärkeä. Lukemisesta yksistään ei ole täyttä hyötyä, jollei samalla myöskin harjoittele ja kehittele omaa, itsenäistä ajattelukykyään, olkoon se sitte hiljaisina ajatuksina eli mietiskelyinä, puheina tai paperille kirjoitettuna. Paperille kirjoitettuna se auttaa nopeam-

min kehittymään. Silloin myöskin helpommin opitaan huomaamaan omat ajatus- ja kielivirheet, ja ollaan paremmin tilaisuudessa ne oikomaan, kun vertaa niitä hyvässä kirjallisuudessa esiintyvään sanamuotoon ja kielenkäyttöön.

Monet kuuromykät ovat niin harjaantumattomia kynäkäyttöön, että nipin napin saavat kirjeisiinsä muutamia harvoja lauseita kaikkine virheineen. Suurimpana syynä tähän on kovin heikko kyky, mutta osansa on silläkin, ettei harrasteta lukemista eikä kirjoittamista. Tai jos kirjoitetaankin, niin pidetään sitä itsemielestä tarpeeksi hyvänä, eikä muka ole parantamisen tarvetta, tai ei ymmärretä arvostella. Mutta asiaan! Huolellinen lukeminen ja ajoittain tapahtuva harjoittelu omintakeisempaan ajatteluun yhdessä tuottavat aikaa myöten korkeimman mahdollisen hyödyn. Ne ovat kuin kaksoissisaruksia, jotka ovat avuksi toinen toisilleen, ja täydentävät toinen toisiaan. Mitä enemmän ihminen on lukenut huolellisesti, sitä kypsyneempi hän myöskin on omintakeisesti ajattelemaan. Ja päinvastoin, mitä kypsyneempi hän siihen nähden on, sitä paremmin ja täydellisemmin hän myöskin käsittää ja sulattaa vaikeampitajuistakin luettavaa. Hän osaa eritellä, arvostella ja punnita. Niin täydentävät ja syventävät molemmat toinen toistaan. Niin käy tie yhä ylemmäksi ihmisen henkisessä kehityksessä, ja voi viimein, olosuhteiden, edellytysten ja luonnonlahjojen ollessa edullisia, viedä huimaaviin korkeuksiin ajattelun ja aatteiden moninaisilla ja monimutkaisilla aloilla. Siinä lukemisen ja ajattelun korkein hyöty ja siunaus.

Tässä tulee mieleen muinaisten aikojen viisaat miehet, joita myöhemmän ajan nerot eivät ole kenneet voittamaan älykkyiden kirkkaudessa. Varmastikaan he eivät olleet paljon lukeeet, ei ainakaan niin paljon, kuin nykyajan nerot. Kirjat olivat harvinaisia ja kirjapainotaito tuntematon. Mutta he olivat sitä enemmän lukeeet — luonnon suurta kirjaa, ajatelleet, mietiskelleet ja tutkineet syntyjä syviä. —

Kukaan ei ole niin suuri nero, ettei hänellä

olisi lukemisesta aina jotain hyötyä. Työnsä lomassa suuretkin miehet virkistävät itseään lukemalla toisten kirjoittamia kirjoja. Hyvä kirja on ihmisen hyvä seuralainen läpi elämän.

*

Siirryn nyt varsinaiseen aiheeseen: „Mitä hyötyä on ollut minulle kirjallisuuden lukemisesta.“ Edellisessä on siihen jo pääpiirteissään viitattu, vaikka se minuun nähden on ollut kovin pientä, sillä olen ennenkaikkea ruumiillisen työn tekijä, jolta liikenee niin vähän aikaa kirjallisuuden viljelemiseen. Varsinkin nykyaikana tahtovat monet eri hommat viedä niin tyystin kaikki vapaa-ajat, että saattaa kulua kuukausiakin ilman, että on tilaisuutta tarttua kirjaan. Mutta se vähä, mitä olen kirjallisuutta lukenut, on aina ollut minulle hyödyksi ja opiksi. Olin jo pienestä pitäen kiinnostunut kirjoihin. Ollessani vielä alemmilla luokilla koulussa ja asuessani kaupungilla kortteerissa luin suurella halulla erään kuulevan koululaisen oppikirjoja, jollaisia ei ollut ensinkään meidän kuuromykkäinkoulussa. Sen lisäksi olin lukenut etukäteen kaikki omat oppikirjani. Vielä olkoon mainittu, että ollessani koulun viidennellä luokalla olin aikonut lukea kortteerissani löytyvän uuden, pienempää kokoa olevan raamatun läpi. Olin jo lukenut kaikki Mooseksen kirjat, sekä siitä vielä eteenpäin, mutta sitte se keskeytyi. Se oli minulle liian raskasta luettavaa ja aivoni olivat lopen väsyneet.

Oli erittäin onnellista, että opettajani sitten myöhemmin pani alulle koulun oppilaslainakirjaston perustamisen. Se perustettiin, ja siitä minäkin muiden mukana sain monta hyvää kirjaa luettavakseni. Olinkin nyt jo paljon kehittyneempi, kuin alemmilla luokilla ollessani. Tämän kirjaston kirjat olivat minulle suureksi hyödyksi. Ne lisäsivät tietojani, avarsivat näköalojani, selvensivät ajattelukykyäni ja antoivat uusia herätteitä. Sen lisäksi ne olivat hyvänä apuna ja osviittana virheettömämpään kielenkäyttöön. Lukiessa näet usein aivan itsestään, vaikka tosin lukemisen vaikeudesta, oppii löytämään oikeamman sanontanavan. Sensijaan kieliopin tunneilla olin hajamielinen ja välinpitämätön. Kielioppi oli minulle tavattoman ikävää ja yksitoikkoista, koska se ei tarjonnut minulle mitään uutta opittavaa. Olin koulukirjoista ja kirjallisuudesta jo sitä ennen oppinut sanojen eri muodot, taivutukset j.n.e., ja pidin sen vuoksi kielioppia joutavana. Myöhemmin kyllä olen tullut huomaamaan, että on tärkeätä oppia kielioppikin.

Myöhemmin koulusta päästyäni olen aina tilaisuuden tullen jatkanut kirjallisuuden viljelemistä. Se on ollut minulle sitäkin tärkeämpää ja hyödyllisempää, kun usein olen ollut pelkästään kuulevien parissa, eikä ole ollut muuta ajankulua, tai virkistystä vapaa-aikoina. Kirjat olivat ainoat, jotka uskollisesti saattoivat tarjota minulle hengen

ruokaa, muiden viettäessä aikaansa tarinoiden. Kirjat ovat siten olleet minulle yhtä välttämättömiä, kuin jokapäiväinen leipä, sillä ei ihminen elä ainoastaan leivästä.

Lyhyesti sanoen kirjat ovat olleet minulle korvaamattomia tovereita, ystäviä ja apuvälineitä elämän taipaleella.

I. Ojala.

—○—

Pohjoismaiden kuuromykkäinpappien kokous Norjassa heinäk. 12—14 p:nä.

Norjan kuuromykillä on 3 omaa pappia. Vanhin heistä on pastori *Konrad Svendsen*, joka on ensimmäinen ja vanhin k.m. pappi pohjoismaissa. Hänen poikansa *Konrad Bonnevie-Svendsen* on myös k.m. pappi ja on isänsä apulaisena. He asuvat pääkaupungissa *Oslossa* k.m. vanhainkodissa, jonka johtajia he ovat. Kolmas Norjan k.m. pappi, past. *Olav Rustad* asuu *Trondhjemissa*. Hän on maan pohjoisten seutujen k.m. pappi. Nämä 3 pappia kutsuivat kokoukseen k.m. papit pohjoismaista: *Tanskasta*, *Ruotsista* ja *Suomesta*. Kokous pidettiin *Oslossa* heinäk. 12, 13 ja 14 p:nä. Papeinkokoukseen saapuivat *Tanskasta* pastorit *J. Jørgensen* Köpenhaminasta ja *Th. Jacobsen* Fredericiasta, *Ruotsista* pastorit *G. J. Malmer* Lundista, *Bratt Vexiöstä*, *Blix Örebrosta* ja *Bergfelt* Göteborgista. *Suomesta* oli saapunut vain yksi k.m. pappi, nim. *H. Nyberg* Helsingistä. Siis yhteensä 10 k.m. pappia. Kokouksessa kävivät vierailemassa lyhyen ajan myös Köpenhaminan k.m. koulun johtaja, pastori *Högström*, Manillan k.m. koulun johtaja *E. Jungner* Tukholmasta, opettaja *Liisberg* Köpenhaminasta ja tohtori *Forchhamer* Fredericiasta.

Kokous pidettiin Oslon kristillisen ylioppilasyhdistyksen huoneustossa. Sen pienessä, kauniissa rukoushuoneessa piti past. K. Svendsen heinäk. 12 p:nä, lyhyen avajaisjumalanpalveluksen. Kuulijoina olivat vain yllämainitut kokouksen osanottajat. Lausui laulettiin virsi „Kiitos nyt Herran, Hän korkein on kuninkaamme“. Sitten saarnasi past. Svendsen. Hän tahtoi painaa k.m. pappien sydämeen sen tärkeän ajatuksen, että k.m. papin elämän ja olennon pitäisi olla Jumalan voiman ja rakkauden täyttämä, niin että k.m:t saisivat tuntea ja nähdä papeissaan oikeita Jumalan palvelijoita. Saarnan jälkeen laulettiin Norjan, Tanskan, Ruotsin ja Suomen kielellä yhteinen laulu: „Maa on niin kaunis“ j.n.e.

Jumalanpalveluksen jälkeen kutsui past. Bonnevie-Svendsen kokouksen osanottajat kotiinsa päivälliselle. Sinne siirryttiin ajamalla automobieleillä, sillä hän asuu kaupungin ulkopuolella korkean vuoren rinteellä Nordstrandissa, k.m. vanhainkodissa. Päivällisen jälkeen käytiin katso-massa vanhainkotiä ja sen hoidokkaita: vanhoja, sokeita ja heikkoja kuuromykkiiä. Vanhempi past. Svendsen piti esitelmän tämän kodin synnystä ja

toiminnasta. Itsehän hän on sen luoja. Saman päivän illalla mentiin vielä Holmenkollenin ja Voksenkollenin korkeille vuorille. Sieltä katseltiin auringon laskua ja alhaalla laaksossa illan hämärään peittyvää kaupunkia ja merta. Näky on hurmaavan kaunis. Sitä ei voi unhoittaa milloinkaan. Kaunis on Norja! Tällä matkalla nähtiin m.m. kuuluisa Holmenkollenin suksimäki, jossa suuret, kansainväliset mäenlaskukilpailut joka vuosi pidetään. Myöhään illalla, kun jo tuhannet sähkövalot alhaalta laaksosta tuikkivat, palattiin kaupunkiin.

Kokouksen toinen päivä alettiin hartaushetkellä, jonka past. J. Jørgensen piti. Päivän ohjelmassa oli selostuksia k.m. pappien toiminnasta eri pohjoismaissa. Ensinnä kertoi k.m. pappien „isä“, past. K. Svendsen miten hänestä tuli k.m. pappi Norjaan ja miten hänen työnsä sitten vuosikymmenien kuluessa on kasvanut, niin että Norjan k.m. sielunhoito nyt on jaettu kolmen papin tehtäväksi. Heidän toiminnastaan antoi hän eloisan kuvauksen. — Tanskan k.m. sielunhoidosta kertoi past. J. Jørgensen, joka on Tanskan vanhin ja ensimmäinen k.m. pappi. Myöskin past. Jacobsen lisäsi kertomukseen omalta työmaaltaan Jyllanin maakunnassa. — Ruotsalainen past. Malmer kertoi miten hän ensimmäisenä rupesi matkustelemaan Ruotsin k.m. matkapappina sekä miten k.m. sielunhoito hänen kotimaassaan nykyisin on järjestetty. Suomen k.m. pappien toiminnasta kertoi past. H. Nyberg.

Eri maitten k.m. pappien kertomukset olivat erittäin valaisevat ja mielenkiintoiset. Varmaan oli läsnäolleilla niistä paljon oppimista. Voi huomata, että k.m. sielunhoitajain työ naapurimaissa on suurimmalta osalta samanlaista: hiljaista työtä hajalla asuvan lauman keskuudessa. Mutta jokaisessa eri maassa käytetään myös omia erikoisia työtapoja, jotka kullekin maalle ovat soveliaat. Mikä työtapa sopii yhdessä maassa, se ei aina sovi toisissa. Suomessa esim. on k.m. asema ja olosuhteet paljonkin erilaiset kuin toisissa pohjoismaissa. Siksi onkin meillä muodostunut omia, suomalaisia työmuotoja, joita toisissa maissa ei tunneta. Emmekä me voi ottaa noudatettavaksi kaikkia työtapoja vieraista maista, sillä ne eivät sopisi meille.

Kolmannen, viimeisen kokouspäivän työn alkoi past. Malmer rukoushetkellä. Sitten past. Olav Rustad alusti keskustelukysymyksen: „*Kuinka saistimme nuoret kuuromykät pysymään Jumalassa*?“ Tämä kysymys oli kovin tärkeä. Sillä jokainen k.m. pappi tuntui olevan syvästi surullinen sen tähden, että nuoret, kouluista äskен päässeet k.m. helposti unohtavat Jumalan ja eksyvät maailman pahuuteen. He eivät käy kirkossa, eivät lue Jumalan sanaa, unohtavat rukoilla, eivätkä käy H. ehtoollisella. Monet heistä oppivat huonoja tapoja, juoppoutta ja kevytmielisyyttä. Joutuvatpa muutamit rikosten ja paheitten teille. Tämän vaka-

van asian johdosta keskusteltiin vilkkaasti ja oli siitä läsnäolijoille varmaan paljon oppimista.

Vielä esitti past. Malmer kysymyksen: „*olisiko pidettävä yhteisiä, kristillisiä kokouksia pohjoismaiden kuuromykillä*?“ Hän ehdotti, että ensin pidettäisiin kokous, johon valittaisiin muutamia kristillismielisiä k.m. miehiä Tanskasta, Norjasta, Ruotsista ja Suomesta. Kokouksen ohjelma olisi yksinomaan uskonnollinen eli kristillinen, niin että se herättäisi ja kasvattaisi uskonnollista mieltä osanottajissa. Toisena vuonna pidettäisiin samanlainen kokous naiskuuromykillä. Muutamat k.m. papit (norjalaiset) kannattivat tätä ehdotusta. Toiset epäilivät ja sanoivat, ettei sellaisia kokouksia voi järjestää eivätkä ne olisi tarpeellisia, sillä k.m. voivat parhaiten saada hengellistä hoitoa omilta papeiltaan kukin kotimaassaan ja kotiseurakunnassaan. Arveltiin, etteivät k.m. itsekään tällaisia kokouksia kaipaa, kun jo on olemassa monenlaisia kokouksia. Monilla muillakin, mielestäni painavilla syillä, eivät kaikki papit kannattaneet past. Malmerin ehdotusta. Kuitenkin valittiin toimikunta tätä asiata valmistamaan ja siitä vastedes ehdotusta tekemään. Toimikuntaan kutsuttiin yksi edustaja kustakin pohjoismaasta.

Nämä olivat kokouksen tärkeimmät keskustelukysymykset ja esitelmät. Niitä ei ollut monta. Mutta tärkeintä olikin, että pohjoismaiden k.m. papit tässä kokouksessa ensikerran toisensa tapasivat, toisiinsa tutustuivat ja saivat keskustella toistensa kanssa virkaansa koskevista kysymyksistä. Yksityisessä seurustelussa sitten kolmen päivän aikana selviteltiin monia asioita ja saatiin kuulla toinen toisensa kokemuksia yhteisessä työssä. Kokouksen osanottajat asuivat kaikki samassa paikassa, kristillisessä ylioppilaskodissa ja söivät ateriansa yhdessä. Oslon k.m. seurakunnan vieraina he olivat. Asunto ja ravinto oli heillä siis vapaa ja pastorit olivat erittäin kiitollisia tästä suuresta vieraanvaraisuudesta.

Kokouksen kuluessa tehtiin pari retkeilyä eli matkaa. Ensimmäisen kokouspäivän illalla mentiin, kuten jo kerrottiin, osaksi junalla osaksi kävelemällä Oslon vieressä oleville korkeille Holmenkollen ja Voksenkollen vuorille. Toinen retki tehtiin autoilla Tyrefjord-merenlahden ympäri. 8 tuntia kesti ajo. Sen kuluessa nähtiin komea sarja norjalaisia maisemia: merenlahtia tunturirantoiheen, virtoja pauhaavine koskineen, kyllä viljavainioineen j.n.e. Käytiinpä eräässä maalaispappilassakin, jossa tarjottiin kahvit, ja jonka vierashuoneessa pari k.m. pappia esittivät soittoa. Lauluja laulettiin kaikilla pohjoismaisilla kielillä. Unohtumattomassa muistossa ovat myös käynnit pastorien Svendsenin kodeissa Nordstrandilla. Siellä saatiin oppia kuinka huolellisesti vanhoja, sokeita, sairaita, ködittomia ja onnettomia k.m. hoidetaan. Siellä saimme ihailla harvinaisen kaunista näköalaa, sillä varmaan ei mikään k.m. vanhainkoti koko maailmassa ole rakennettu niin kauniille paikalle kuin

tämä. Siellä saimme nähdä, miten past. Svendsen Jumalan avulla on voinut tyhjästä luoda turvakoteja onnettomille ihmisille kun hänellä on ollut rakkautta ja uhrautuvaisuutta. Jumalan siunaus on siellä ihmeitä tehnyt. Siellä saivat läsnäolijat myös tuntea sitä rakkauden, ilon, rauhan ja sopuisuuden henkeä, mikä vallitsi pastori Svendsenien, isän ja pojan, ihanteellisissa kodeissa.

Tämä pieni pappeinkokous oli kaikinpuolin onnistunut ja jätti se kauniin muiston, josta läsnäolijat olivat erittäin kiitolliset. — Vielä ehjempi muisto olisi kokouksesta jäänyt, jos pastorit olisivat saaneet nähdä ja tavata Oslon k.m. seurakunnan, pitää yhteisen seurakuntajuhlan kuuromyökkien kanssa. Sellaista tilaisuutta ei nyt ollut.

Paul Hauptert.

(Jatkoa.)

Oli sääliä, että sotilasviranomaisten määräysten vuoksi minun oli pakko muuttaa kouluja kerta toisensa jälkeen ja minut lähetettiin Ranskan eri osiin, Dijoniin, St. Mauriceen y. m. sillä sokean miehen (erityisesti kun hänellä on joitakin puutteellisuksia) oli vaikea tulla perehtyneeksi uusiin ympäristöihin, uusiin tapoihin ja seurustelukeinoihin. Vielä minun täytyy sanoa, että jokaisessa paikassa, missä olen ollut, kaikki rakastivat ja säälsivät minua. Vieläpä Afrikan neekeritkin, joista muutamilta oli leikattu yksi tai kaksi jalkaa, pyysivät päästä lähelle minua pyörivillä tuoleillaan ja pian me pakinoimme ja nauroimme.

St. Mauricen koulussa ollessani sain eräänä päivänä ilokseni ensimmäisen kirjeen neiti Yvonne Pitrois'ilta, joka osoitti suurta harrastustaan sokeita kuuromyökiä kohtaan ja kuultuaan minun kohtalostani kirjoitti minulle ilmaistakseen minulle ystävällistä myötätuntoaan. Myöhemmin hän tuli minun „hyväksi äidiksi“ ja taivutti useita naisia, ystäviä (niiden joukossa jotkut Austraaliasta asti) kirjoittamaan myös minulle ja auttamaan minua monella tavalla niin, että kunnioitan ja pidän häntä suuressa arvossa.

Liian useitten muuttojen jälkeen minut lähetettiin sotilaskouluun Pariisiin. Se oli Ranskan suurin sokeain sotilaitten koulu. Meitä oli suunnilleen 900 miestä siellä. Monenlaisia ammatteja opetettiin, sellaisia kuten harjan-, kengän valmistusta, korityötä, rihmanvalmistusta, tuolienpohjustamista, pitsien-, tynnyrien-, patjojen valmistusta, pianojen virittämistä, kutomista, konekirjoitusta j. n. e. Vietin 2 onnellista vuotta tässä koulussa. Opin harjan-, rihman- ja pitsinvalmistusta. Ne olivat joutsenakin vaikeita harjoitusta vain yhdellä käsiavarrella. Pidin parhaimpana konekutomista ja se jäi lempityökseksi. Opiskelin itsekseni kokonaan lyhennettyä Braillea ja konekirjoitusta ja ennen kaikkea luin varsin paljon, sillä rakastin lukemista.

Mutta eräänä päivänä äkkiä saksalaiset aloittivat metelinsä. Pommit putosivat alinomaan Rue de Renillyyn, vieläpä kouluunne. Minut vastoin tahtooni pakotettiin menemään turvaan kellareihin, sitten toisten sokeain tovereitten kera kesäajaksi Rivieraan Monacoon juuri kuin miljonäärit. Nautin äärettömästi kylvystä ja uimisesta merellä ja minulla oli paljon huvituksia ja ajanvietteitä ystävien kanssa. Mutta toverit, jotka olivat jääneet Pariisiin vaativat minua palaamaan kaikissa kirjeissään kertoen, että he kaipaivat suuresti johtajaansa, minua, niin että vaikka pommit jatkoivat tanssiaan, minä päätin lähteä takaisin Renillyyn. Niin pian kuin olin siellä, riemu ja hilpeys valtasivat kaikki työhuoneet ja koko talon.

Minun onnettomuuteni eivät ole vielä loppuneet. 14 päivää paluuni jälkeen Rivieralta, äkkiä sairastuin influenssaan ja minut vietiin vielä kerran sairaalaan, missä makasin enemmän kuolevana kuin elävänä. Sen seurauksena reumatismi tuli vanhoihin haavoihin ja minut vietiin useita kertoja leikkaukspyöydälle. Minä en koskaan kadottanut rohkeuttani. Lauloin vuoteessani huvittaakseni toisia sairaita miehiä. Oi kuinka ihanaa aikaa vietin tässä sairaalassa! En osaa sanoa kuinka ystävällinen jokainen oli minua kohtaan? Taas minä toivuin ja olin jälleen Renillyn koulussa. Viikkoisin sairaalan johtaja lähetti ohjaajan noutamaan minua ja vietin kokopäivän haavoittuneitten ja sairasten ystävien parissa. Tein aina parhaani jaksakseni huvittaa heitä. Eräänä päivänä eräs nuori sotilas, joka piti leikattaman, sillä hänen jalassaan oli haava, ei voinut kestää kipujaan. Hän huusi niinkuin kaksivuotias sylilapsi. Sairaanhoidattar johti minut lähelle hänen sänkyään ja puhui hänelle, miten minä olin kärsinyt ja hymyillyt kaiken aikaa. Minä puhuin myöskin hänelle ja koetin antaa hänelle rohkeutta. Pian hän lakkasi huutamasta ja lupasi olla rohkea. Hän kestitkin leikkauksensa valittamatta.

Vihdoinkin aselepo tuli ja sitä innokkaasti juhlittiin Renillyn sokeitten sotilaitten keskuudessa. Sitten seurasivat vuoden 1919 onnelliset, rauhalliset päivät. Tein tuttavuutta 19 vuotisen kauniin neitosen, sairaanhoidattaren kanssa. Me kävelimme monta kertaa yhdessä ja pakinoimme vielä hauskoja pakinoita. Hän vei minut vanhempainsa luo. Sen seurauksena me menimme naimisiin lokakuussa 1919.

Seuraavana vuonna me jätimme Pariisin menäksemme asumaan erääseen Marnen seudun pienen kaupunkiin, johon rakkaat vanhempani myös olivat asettuneet. Siinä me olemme asuneet tähän asti. Vuonna 1921 rakas, pieni poika, toinen Paul syntyi meille. Hän on iloinen, älykäs pieni toverini ja on mielellään valmis taluttamaan minua. Onnettomuudeksi vaimollani ei ole hyvää terveyttä, vaan on usein sairas. Se on suuri sururi. Minulla on monia toisia, erikoisesti rakkaat vanhempani ja siskoni. Kaksi veljistäni oli tullut myös sokeiksi. Yksi menetti näkönsä työssä lasitehtaassa ja toinen

veli menetti yhden silmänsä armeijassa ja vähitellen on tullut kokonaan sokea myös toisesta silmästä. Vanhemmillani on ollut 10 lapsestaan 3 sokeata poikaa. Minun heikot veljeni asuvat heidän luonaan kun heillä on vähän varoja ja he eivät voi elättää itseänsä. Isäni ja äitini vaikka ovat jo yli 70 vuoden vanhoja tekevät vielä työtä. Luonnollisesti teen kaiken minkä voin auttaakseni ja rohkaistakseni köyhiä veljiäni. Minä saan hyvän eläkkeen hallitukselta — osaksi sokeuteni, osaksi kuurouteni ja rampuuteni vuoksi. Mutta oi, kuinka haluaisin kernaimmin vastaanottaa eläkkeen ainoastaan sokeudesta ja olla ainoastaan sokea! Sokeilla kuulevilla ihmisillä voi elämässään olla niin monta iloa, monta harrastusta, joita minulla ei voi olla.

Mutta luonnollisesti on tarpeetonta valittaa ja murista. Sitä en koskaan ole tehnyt. Päinvastoin hymyilen ja pakotan kaikkia, joita satun tapaamaan, myös hymyilemään, vieläpä nauramaan. Olen mieltynyt työhöni. Kutominen ja harjanvalmistus ovat minun ajankulukeitani, vaikka niillä on vaikea ansaita. Kerran möin vain tusinan harjoja koko vuodessa. Teen kaikkea muutakin, mitä voin taloudessa auttaa. Toisina päivinä sahaan, hakkaan ja pinoon puita. Rakastan aina lukemista ja on minulla oma kirjastoni. Olen myöhemmin opiskellut puutarhan hoitoa Brailin kirjoista ja olen ruvennut itse viljelemään puutarhaa. Viljelen kukkia ja kaikenlaisia kasveja: kaaleja, salaatteja, sipuleja, spenaatteja, perunoita y. m. Se on suuri tulolähde näinä kalliina ja vaikeina aikoina ja olen iloinen kun kykenen auttamaan vanhempiani ja heikkoja veljiäni jakaessani heille puutarhan tuotteita.

Minä myös pidän kävelyistä kauniissa havumetsässä, kalastuksesta ja metsästyksestä näkevien ystävien kanssa. Olen innostunut urheiluun ja haluan harjottaa sitä mikäli minä voin. Te näette, rakkaat lukijat, että kaikesta huolimatta minä olen iloinen. Minun elämäni on kallisarvoinen elämä ja toivon sitä myös teille.

Siis hyvästi ja ennen kaikkea: aina rohkeutta!

Suomalaisia Köpenhaminan k.m. koulun pihalla.

suosion kukkasten muodossa, saaden niiden lisäksi arvokkaan kiertopalkinnon ja kaksi kunniapokaalia. Saavutettiin seuraavat tulokset:

100 m: 1) H. Nissen, Tanska, 11,9 (uusi ennätys); 2) M. Katainen, Suomi, 12; 3) A. Petersen, Tanska; 4) P. Stenbäck, Ruotsi.

1500 m: 1) A. Holopainen, Suomi, 4,22,4 (uusi ennätys); 2) A. Christensen, Tanska, 4,26,3; 3) J. Luomajoki, Suomi, 4,27,5; 4) J. Ankile, Norja, 4,34.

5000 m: 1) A. Holopainen, Suomi, 16,43,8; 2) J. Luomajoki, Suomi, 17,35; 3) F. Nyberg, Norja, 18,01; 4) G. Madsen, Tanska, 18,40.

1500 m viesti: 1) Tanska 3,44,6; 2) Suomi 3,47,5; 3) Norja 3,47,8.

Pituushyppy: 1) A. Røstad, Norja, 5,85; 2) H. Nissen, Tanska, 5,70; 3) G. Madsen, Tanska 5,58; 4) I. Valtonen, Suomi, 5,53.

Korkeushyppy: 1) H. Nissen, Tanska, 165; 2) A. Røstad, Norja, 160; 3) I. Valtonen, Suomi, 160; 4) T. Christensen, Tanska, 155.

Seiväshyppy: 1) H. Nissen, Tanska, 310 (uusi ennätys); 2) P. Stenbäck, Ruotsi, 310; 3) A. Haapaniemi, Suomi, 310; 4) A. Røstad, Norja, 270.

Kuula: 1) V. Mälkki, Suomi, 10,91 + 9,17 = 20,08; 2) A. Haapaniemi, Suomi, 10,88 + 8,77 = 19,65; 3) H. Nissen, Tanska, 9,04 + 9,89 = 18,93; 4) T. Abrahamsen, Norja, 9,60 + 8,95 = 18,55.

Kiekko: 1) J. Ankile, Norja, 29,60 + 27,07 = 56,67; 2) H. Nissen, Tanska, 25,00 + 30,79 = 55,79; 3) A. Haapaniemi, Suomi, 29,35 + 25,51 = 54,85; 4) V. Mälkki, Suomi, 24,66 + 26,36 = 51,02.

Keihäs: 1) V. Mälkki, Suomi, 41,54 + 31,24 = 72,78; 2) I. Valtonen, Suomi, 39,08 + 30,54 = 69,62; 3) A. Haapaniemi, Suomi, 43,50 + 24,42 = 67,92; 4) B. Tordenvik, Norja, 29,16 + 35,80 = 64,96.

Pisteet jakautuivat eri maiden kesken seuraavasti: 1) Suomi 44 pistettä, 2) Tanska 35 pistettä, 3) Norja 19 pistettä ja 4) Ruotsi 4 pistettä. (Suomi sai v. 1921 Helsingissä yhtä monta pistettä kuin nytkin.)

URHEILUOSASTO

Kuurymykkäin suurkilpailut Köpenhaminassa

pidettiin heinäk. 24—25 p:nä voittoisan Suomen merkeissä. Kisojen pääkilpailulajit olivat 1.500 ja 5.000 m. juoksut, joilla matkoilla nuori suomalainen juoksija A. Holopainen löi kaikki hämmästyksellä, voittaen ensi palkinnon näillä matkoilla, joilla 19 vuoden kuluessa suomalaiset kuurot turhaan olivat koettaneet pohjoismaisissa kisoissa voittoa tavoitella. Tämä uusi „Kuurymykkäin Nurmi“ saavutti kilpailussa tanskalaisen yleisön täyden

Osanottajia oli yht. 43: Tanskasta 15, Norjasta 15, Suomesta 7 ja Ruotsista 6.

N.D.I:n puheenjohtajaksi valittiin Pohj. k.m. urheilukongressissa yksimielisesti hra E. Karilas, sihteeriksi hra O. Wetzell ja rahastonhoitajaksi hra J. Sundberg.

— **Koululaisten 4 × 100 m viestinjuoksukilpailu.** Kuurojenkoulujen voimistelunopettajia pyydetään järjestämään tulevan syyskuun 15—20 päivien välisenä aikana, sopivan sään sattuessa, koulujensa poikaoppilaille viestinjuoksukilpailut 4 × 100 m:n matkalla. Parhaat tulokset lähete-tään os.: Herra Eino Karilas, Helsinki, Linnankatu 5, C ennen syyskuun loppua. Kilpailu on kou-lujenvälinen ja ikäraja 18 vuotta. Liittohallitus.

Muistoja Porvoon matkalta.

Porvoon kuuromykkäin kokouskin on lähellä, mutta jo „väärällä puolella“. Kun en ollut ennen käynyt sellaisessa kokouksessa, niin jo talvella tein varman päätöksen, että lähden Porvooseen. Ja niin siitä tulikin tosi.

Kirkkaana ja kauniina valkeni kesäk. 3 p., jol-loin nousin pyörän selkään ja aloin „painella“ koh-den kuuluisan lakeuden asemaa. Juna saapui sinne vasta kello 10 illalla, joten siis aluksi mat-kustin yöllä. En kuitenkaan malttanut paljon nuk-kua, kun odotin jännityksessä, eikö seuraavilta asemilta ilmestyisi toisia kuuromykkiä junaan. Kaikki kuitenkin oli turhaa, sillä en nähnyt yhti-tään k.m. ennenkuin Seinäjoella, jossa sain kuulla, että monet ovat jo aikaisemmin matkustaneet.

Vasta Tampereen asemalla saapui huomattavasti toisia kuuromykkiä junaan. Ja sitten se matka-kin alkoi hauskalta tuntua kun keskusteltiin in-nokkaasti ja tehtiin tuttavuutta tuntemattomien kuurojen kanssa. Kuuromykkät tavallisesti tutus-tuvatkin hyvin pian toisiinsa.

Myöhään illalla saavuimme Porvooseen, jossa meidät opastettiin kortteeripaikkoihin, kansakou-luille. Ja kyllä siellä maistui uni olkien päällä loikoessa 25 tunnin rautatiematkan jälkeen.

Lauvantaiaamuna sitten kukin saavuimme kou-kouspaikallemme kuuromykkäinkoululle. Tahto-matta lähemmin ruveta selostamaan kokouksen ohjelmaa, mainitsen vain, että siellä näytti olevan viittomakieli etusijalla, jota minä en osaakaan, kun jonkun verran. Mutta hauskaa se vaan oli olla niin suuressa toverijoukossa, kun väliajalla keskustelua riitti loppumattomiin. Ja koko Por-voossa oloajan suosi mitä kaunein sää, joten moni meistä ei malttanut mennä illalla nukkumaankaan ennenkuin kello 12—1 yöllä. Joten maanantaina ollessamme paluumatkalla, minäkin tunsin itseni niin rasittuneeksi, että Tampereelle saavuttua kello 3, en viitsinyt jatkaa matkaa väsyneenä ja nälkäisenä, vaan keskeytin matkan, kun halusin vähän levähtää.

Tampereelta lähtiessä sitten klo 12 yöllä oli edelleenkin Porvoosta palaavia tovereita junassa, joten matkustaminen oli hauskaa. Seinäjoelta läh-tiessä olivat kaikki toverit ruotsalaisia, ja mukana m.m. tunnettu sokea k.m. Frans Leijon. Hän he-rättikin suurta huomiota kuulevissa matkustajissa siksi, että osasi hyvin keskustella sormi- ja viit-tomakielellä ruotsalaisten k.mykkien kanssa.

Vaikka minä itse en osaakaan ruotsia, niin kui-tenkin vain viittomakielellä jokseenkin hyvin tulla toimeen ruotsinkielisten kanssa. Kun oltiin hyviä tovereita keskenämme, niin innostuttiin keskuste-lemaan, niin että minusta oikein kauniilta soin-nahti tuo „Nedervetil Gyllis“, jonka eräs neito-nen ilmoitti kotipaikakseen. Vaikka en ennen ole ollutkaan mikään ruotsalaismielinen.

Loppumatkan sain yksin ikävissäni torkkua ju-nassa, kun Kokkolassa menivät viimeisetkin tove-rit pois. Mutta sisältörikas ja vaihteleva matka se vaan oli ollut, joka koko ikäni säilyy muistos-sani. Sainhan nähdä paljon uutta ja mielenkiin-toista. Ja tulin tuntemaan ainakin toista sataa k.mykkää entisen lisäksi, joten ei mielestäni ole mitään syytä katua matkaani, vaan päinvastoin olen iloinen, että sen matkan tein. Urho Keränen.

Tietoja kotimaasta.

— **Rauhamäen kokous.** Rauhamäellä heinäk. 18 p:nä vietetty Salon k.m. yhdistyksen kesäjuhla sujui erittäin hyvin. Päivä oli mitä ihanin heinäkuun sunnuntai ja ohjelma voitiin suorittaa kokonaan ulkona luonnon hel-massa, lukeuottamatta näytöskappaleita, jotka suoritettiin vajassa, jossa oli näyttämöksi hyvin sopiva koroke perä-ja sivuovineen, tehden täydellisesti näyttämöllisen vai-kuuksen. Väkeä oli kokouksessa yli 50 henkeä, niistä kuuromykkiä noin neljäkymmentä. Oli joukossa pitkä-matkaisiakin käynnillä. Olipa kokouksella vastoinkäymi-sensäkin. Liiton puolesta kokoukseen lupautunut hra John Sundberg oli sairastunut eikä voinut saapua. Hänen poisjäämisensä vähensi tuntuvasti kokouksen juhlatun-nelmaa ja toimihenkilöt olivat jonkun verran hermostu-neita. — Puheita pitivät M. Nieminen, E. Savisaari, rva Blomberg, J. Lehtimäki, E. Raitanen, A. Kaivolin, J. Ålan-der, A. Vilki sekä allekirjoittanut, kaikki eri aloilta. Ohjelman ulkopuolella oli paitsi huvipostia ja leikkejä myöskin karamellikilpailu, jonka päävoittona oli kaunis kipsinen patsas „Kukkaistytty“. Sen nimeksi tuli Su-leima ja voitti sen omakseen räätäli A. Rantanen Turusta. Arvonta oli järjestetty niin, etteivät toimihenkilöikään tienneet, mikä oli tuleva Kukkaistytyn nimeksi, joten Rantasen voitto oli varma ja riidaton.

Kaunis heinäkuinen päivä painui pian iltaan. Kaikki, mikä on hauskaa ja viihtyisää, se ei kestä kauvan, ja niin oli kaikkien hämyn tullen painuttava kotiinpäin, muka-naan kauniin päivän ja yhdessäolon muistot ja vaikutel-mat.

Seuraava kokous on ensi syyskuun 5 p:nä Hajalassa A. Laineen huvilassa, josta täten Salon seudun kuuro-mykille ilmoitetaan.

Sihteeri.

— **Hämeenlinnasta:** Hauskat Juhannusyön valvojaiset toimeenpani Hämeenlinnan k.m. yhdistys Perttulassa Ju-hannusaattona. Urheilun läpi innostama herra Eino Ka-rilas rouvineen oli suvainnut saapua kokoukseen esitel-möimään. Kun urheilumies esitelmöi niin arvaahan sen silloin, että urheilua siinä pohdittiin oikein „porvoon mi-talla.“ Tulipa siinä välissä monta muutakin jutelmaa

sekä vakavaa että leikkilistä. Muu ohjelma meni vanhaa mallia. Kun siemen kylveään, niin siitä odotetaan satoa ja varmasti tulee. Hämeenlinnassa on eletty urheilun merkeissä kuluva kesä.

Nyt on aikomus syysk. 11—12 p. pitää syyskokous sekä oikein urheiluväen merkeissä. Ylös siis kaikki urheilua harrastavat k. m.! Saapukaa silloin keskustelemaan ja valmistelemaan urheiluseuraa, joka käsitteisi etelä-Hämettä. Etelä-Hämeen laajassa läänissä löytyy monta, nuorta urheilukelpoista miestä ja naista. Mutta seura puuttuu. 11—12 p. sitä sitten nähdään ja punnitaan kannattaako yrittää ja onko tarpeeksi voimia.

Ohjelma: lauantaina syysk. 11 p. kello 6 i. p. kokoonnutaan ruotsalaisella yhteiskoululla. *Sunnuntaina* 12 p. kello 10 a. p. Perttulasella Norjan tuvalla. Lauvantaina pohditaan urheiluaatteesta ainoastaan. Kyselyihin ja kirjeisiin vastaa kun postim. seuraa: Hannes Ylén os. Hämeenlinna V. Hätilä.

— Kuolleita. Viime kesäkuussa kuoli Tampereella kapteenin leski, rouva *Hilda Geitel*, 82 v. Monet k. m. tuntevat hänen nimensä. Kaikki k. m. tytöt, jotka ovat käyneet Nikkarilan talouskoulun Piekssämällä tietävät kuka hän oli. Hän nim. oli neitien S. ja A. Bovallius hyvä ystävä. He määräsivät, että rouva Hilda Geitel heidän kuoltuaan rakentaa heidän rahallaan Nikkarilan k. m. kodin. Hän oli neitien Bovallius testamentin toimeenpanija.

Hän rakennuttikin muutamien vuosien kuluessa Nikkarilan kaikki ulko- ja sisärakennukset ja jätti sitten valmiin koulutalon kouluhallitukselle hoidettavaksi kuten testamentissa oli määrätty. Vanhuutensa päivät vietti rouva Geitel Tampereella mutta seurasi lämpimällä harrastuksella kuolemaansa asti Nikkarilan k. m. kodin toimintaa ja sen kehitystä.

Toukokuun 14 p. kuoli leipoja *Hanna Maria Halkola* Tampereella keuhkokuumeeseen, kuten lehtemme viime numerossa jo lyhyesti mainittiin. Hanna Halkola on syntynyt marrask. 8 p:nä 1886 Lempäälässä. Käytyään 7 vuotta Mikkelin kuuromyökkäin koulun, opettajatar Anna Savolaisen oppilaana, pääsi hän Piekssämäen k. m. kotitalouskouluun johtajatar Anna Vialenin oppilaaksi. Sen jälkeen työskenteli vainaja Tampereella eri leipomoissa, yhdessä leipomossa 5 vuotta. Sittemmin joutui hän leipojaksi Tampereen yleiseen sairaalaan, jossa hän pysyi uskollisesti viidettä vuotta kuolemaansa asti.

Hanna Halkola haudattiin Tampereen hautausmaahan toukokuun 19 p. Ruumisarkku kukitettuna kannettiin yleisesti sairaalasta hautaan suuren joukon: vainajan sukulaisten, sairaanhoitajien, työtoverien ja kuuromyökkäin saattamana. Kanttori Heikki Kuusniemi lauloi, jonka jälkeen pastori Björklund siunasi ruumiin. Sairaanhoitajien muodostama kuoro lauloi muutamia hengellisiä lauluja ja useat heistä heittivät kukkia arkun päälle. Yl. Sairaalan isännöitsijä hra Vinter laski kauniin seppeleen, jonka nauhoissa kultakirjaimin oli sanat: „Hanna Halkola, Uskollisesta palveluksesta. Tampereen yleinen Sairaala.“ Vielä vainajan vanha työtoveri laski seppeleen ja puhui sen nauhassa olleet sanat: „Niin Herrassa nukkuneille, Tuo kuolema elämän uuden, Tässä uskossa eronnehille, Sue taivaasen suo kirkkauden! Viimeinen tervehdys Hanna Halkolalle työtovereilta.“ Tampereen K. m. yhdistyksen seppeleen laski Siiri Talvia viimeiseksi tervehdykseksi jäsenelleen.

Heinäk. 12 p. valpui Hämeenlinnan maalaiskunnan kunnalliskodissa kuolon uneen kuuromyökkä vanhus *Amanda Tapomäki* kuudellakymmenellä ikävuodellaan.

Amanda Tapomäki on syntynyt ja koko ikänsä asunut Hämeenlinnan Vanajan pitäjässä. Hän ei ole koskaan käynyt k. m. koulua, mutta siitä huolimatta oli vainaja harvinaisen ymmärtäväinen, sekä myös työtelias. Itseänsä elätti hän peittoja ompelemalla, mattoja kutomalla y. m. Hänellä oli pieni tupanen Vanajan pitäjässä. Sen oli Manda itse omalla työllään ansainnut. Tuvan ympärillä kasvoi omenapuita. Syksyisin nähtiin Manda aina torilla omenia kaupalla ja hyvin kauppa luisti. Manda vain näytti sormillaan paljonko litra maksoi. Paikkakunnalla Manda oli laajalti tunnettu, sillä ei löytynyt Vanajan pitäjässä taloa, missä ei Manda olisi ollut työssä joko peittoja ompelemassa tai kesäisin heinäpellolla. Yksinäänsä Manda asui tuvassaan. Ainoana seuralaisena oli pieni koiransa, johon Manda oli kiintynyt kuin rakkaaseen lapseensa ja eläin vuorostaan kiintynyt Mandaan. Vanhemmalla iällä Manda raukka joutui kokemaan paljon koviakin päiviä. M. m. Manda raukan saunarakennus paloi. Puutetta ei Mandan sentään tarvinnut kokea, sillä pitäjäläiset mielellään autoivat häntä. Enimmin kuitenkin huolehti Manda raukasta Perttulan kasvatuslaitoksen lämminsydäminen johtajatar rouva *Emma Hedman* perheineen. Ikä ja sairaus vähitellen uuvutti Mandankin voimat.

Tämän kertoja kävi Mandaa kunnalliskodissa tervehtimässä. Manda sanoi kertojalle ei pelkäävänsä kuolemaa, sillä hän menee ylös ja Manda viiltasi ylöspäin, mutta ensin hän haluaa Herran ehtoollista. Pyysi kertojaa homeamaan, että hänen rakas pastorinsa Helsingistä tulisi antamaan siirä hänelle. Kun hän on sen saanut niin kaikki on hyvin ja hän kuolee rauhassa. Pastori kävikin asiasta tiedon saatuaan hänen luonaan ja Manda sai nauttia Herran Ehtoollista.

Kun kertoja uudelleen kävi Mandan luona viikkoa ennen kuolemaan tapasi hän Mandan harvinaisen pirteänä istumassa sängyssä. Manda tuumasi kertojalle, että kyllä tässä on jo tarpeeksi tullut maattua, parasta on mennä kotiin sillä ei kuolemasta mitään tule. Toivoi pääsevänsä saunaan, jolloin ottaisi hyvän kylvyn jaloilleen, niin että niillä taas jaksaisi lähteä kotiin 7 km matkan. Marjatkan metsässä odottaa poimijaansa. „Kyllä minä sinuakin muistan sitten marjoilla kaikesta mitä olet tehnyt“ sanoi Manda. Kertoja ei tiedä pääsikö Manda saunaan, mutta kotiin pääsi väsynyt matkamies eikä siinä matkalla tarvittu Mandan väsyneitä jalkoja. Maanantaina heinäk. 12 p. kello 5 aamulla nänien sielunsa vapautui sairaasta ruumiistaan ja kiiti kotiin, missä ei enään olla mykkiä. Amanda Tapomäki kuului Hämeenlinnan kuuromyökkäin yhdistykseen ollen sen vanhin jäsen. Ahkerasti kävi hän jumalanpalveluksissa. Huolimatta siitä ettei hän ollut koulua käynyt ymmärsi hän ijankaikkisuuden ja usko siihen.

Hämeenlinnan kuuromyökkäin yhdistyksen jäsenille jätti vainaja itsestään valoisan muiston. Kaikki kunnioittivat tuota iäkästä, valkotukkaista, valoisaa hymyä huulilla liikkuvaa vanhusta, jolla aina oli kaikille ystävällinen hymy ja joku leikkilinen viittaus.

Tulkoon mainituksi, että tänä vuonna on tuoni lyhyen ajan kuluessa korjannut satoaan H-linnan k. m. yhdistyksen laumasta jo toisen kerran.

Kertoja.

— Turun k. m. koulusta pääsivät pois seuraavat oppilaat: A luokalta Eeva Vilen Turku, Aili Pyymäki Hyvinkää, Elsa Pyymäki Hyvinkää, Ilma Viri Ähtäri, Alli Suutari Kiikka, Hanna Vatanen Hankoniemi, Martta Nieminen Halikko, Paavo Asp Multia, Niilo Mikkola Helsinki, Risto Paljakka Helsinki, Taavi Lähtenmäki Mouhjärvi, Yrjö Manninen. Luokan opettajana oli maisteri E. Engblom. — B luokalta: Katri Jokinen Sahalahti Anna Blomster Ähtäri, Katri Gröndahl Kiikka, Impi Sainio Kiukainen, Lempi Juurikkamäki Pihlajavesi, Toivo Saarenen Kalvola, Kustaa Tikkanen Mikkeli, Yrjö Oras Somero, Lauri Wiinikka Kokemäki, Armas Sainio Kiukainen, Gösta Högmänder Kemiö. Luokan opettajana oli neiti Anna Nyström.

— Turun Kuuromyökkäin yhdistyksen kevätlukukauden lopettajaiset pidettiin toukokuun 30 p:nä. Silloin vietettiin pieni juhla, siksi, että yhdistys on toiminut samassa talossa 10 vuotta ja siksi, että yhdistyksen vahtimestari, neiti Sandra Grönfors, on ollut vahtimestarina 10 vuotta. Muistopuheen pidettyä annettiin kaikkien jäsenien yhteinen muistolahja, kaunis seinäkello neiti S. Grönforsille kiitollisuuden osoitteeksi 10 vuotisesta palveluksesta ja joka hämmästyksellä otti sen iloisin mielin ja kiitti kaikkia. Pidettiin vielä 2 puhetta hänelle uskollisesta 10-vuotis palveluksesta.

— Alavuden ja sen ympäristön kuuromykät kokoon-tuokoon 29 p:nä elokuuta Naaralan taloon Jokivarrella. Silloin tulee herra Elias Savisaari pitämään esitelmän tarpeellisuudesta perustaa paikkakunnalle oma k. m. yhdistys. Terve tuloa!

— Turun Kuuromyökkäin Raittiusyhdistyksessä pidetyssä raittiusiltamassa viime huhtikuun 11 p:nä jaettiin Turun Raittiuspiiritoimikunnan antamaa 3 kpl. 20 vuotis-raittiusmerkkiä seuraaville: Opettaja J. K. Palomaa ja neidit Sandra Grönforsille ja Vilhelmiina Kyllöselle, jotka ovat olleet Turun Kuuromyökkäin Raittiusyhdistyksen uskollisia jäseniä yli 20 vuotta.

— Seinäjoella pidetään k. m. piirikokous sunnuntaina elok. 22 p:nä klo 10 ap. Törnävän kartanossa. Herrat J. Sundberg, E. Karilas Helsingistä ja E. Savisaari Turusta tulevat esitelmöimään. Seinäjoella ja sen lähistöllä asuvat k. m:t tervetulleita!

— Hämeenlinnan kuuromyökkäinyhdistyksen syyskokous pidetään 11—12 p:nä syyskuuta alkaen lauuantaina klo 6 ip ruotsalaisella yhteiskoululla ja huviretkelle lähdetään sunnuntaina klo 10 ap. Perttulan Norjan tuvalle. Tervetuloa!

Kiitos.

Täten pyydän lausua sydämmelliset kiitokset Turun Kuuromyökkäinyhdistyksen jäsenille kauniista yhteislahjasta, jonka ilomielin sain vastaanottaa 10 vuotispalveluksen johdosta toukokuun 30 p:nä.

Turussa 1 p:nä kesäk. 1926.

S. Grönfors.

Kiitos.

Pystyttäessään Porvoon k. m. koulun pihamaalle tänä keväänä Suomen k. m. koulun perustajan, K. O. Malmin muistopatsaan on Suomen k. m. Liitto tihonut sekä nykyiselle että tuleville sukupolville muistuttaa kuinka suurella kiitollisuudella velassa Suomen kuuromykät ovat Malmille. Muistopatsaan paljastamisjuhlaan kesäkuun 6 p:nä oli Suomen K. m. Liitto kutsunut myös edustajan Manilan kuuromyökkäinkoulusta Tukholmassa. Sillä tahtoi Liitto osoittaa kunnioitustaan mainitua koulua kohtaan, jossa Malm oli opiskellut sekä hänen opettajaansa Ossian Edmund Borgia kohtaan. Pyydän saada lausua lämpimät kiitokseni yllämainitusta huomaavaisuudesta vanhaa koulua kohtaan sekä siitä, että koululle valmistettiin tilaisuus ottaa osaa patsaan paljastusjuhlaan.

Myös tahdon lausua kiitokset omasta puolestani. Ikäväkseni en päässyt saapumaan heti kokouksen alkuun, sillä sumu Suomen saaristossa esti laivaa saapumasta ajoissa perille. Kuitenkin oli minulle tilaisuutta kokouksen kuluessa huomata kuinka runsas ja kaunis vilja on Malmin kylvöstä kasvanut. Sain sen vakuutuksen, että Suomen kuuromyökkäin kasvatukseksi tekevät menestyskellistä ja minipuolista työtä sekä opettajat kouluissa että kuuromyökkäin pappit ja K. m. Liiton toimihenkilöt. Oli sangen kiintoisaa nähdä niin suuri joukko Suomen k. m. koolla ja saada jonkun verran tutustua K. m. Liiton työtapihin. Minulla oli kovin mieluista saada Porvoon kokouksessa uusia tuttavuuteni useitten Suomen kuuromyökkäinopettajain ja ystävien kanssa sekä matkan varrella Turusta Porvooseen saada nähdä jokaiselle ruotsalaiselle

Kouluneuvos V. Forsius ja rehtori E. Jungner K. O. Malmin patsaan juurella.

aina rakastasuomalaista maata, joka nyt oli pukeutunut ihanimpaan kevaiseen kukoistukseensa.

Kaikesta ystävydestä ja vieraanvaraisuudesta, jota minulle matkalla ja kokouksessa Porvoossa osoitettiin, pyydän täten lausua lämpimimmän kiitokseni. Nämä juhla-päivät säilytän aina valoisassa muistossani.

Manilla, Tukholma juhannuspäivänä 1926.

E. Jungner.

Nikkarilan Kuurom. tyttöjen Talouskouluun

otetaan uusia oppilaita tulevan marraskuun 1 p:nä Oppi-aika kestää 2 vuotta. Opetus on sekä käytännöllistä että tietopuolista. Oppilaat saavat koulusta vapaan opetuksen ja täysihoidon sekä vaatetusavustusta ja vapaat koulumatkat rautateillä.

Oppilaaksi pyrkijän on lähetettävä itsensä kirjoittaman hakemuksen mukana:

- 1:si oikeaksi todistettu jäljennös kuurom. koulun päästötodistuksesta,
- 2:si papintodistus,
- 3:si lääkärintodistus ja
- 4:si vanhempain tai holhoojan lupatodistus, jos hakija on alaikäinen.

Hakijan tulee olla täyttänyt 17 vuotta. Nikkarilan Talouskoulun entisiä oppilaita otetaan 1 vuoden kesträvälle

jatkokurssille.

Pääsyä varten tarvitaan ainoastaan hakemus, jossa on ilmoitettava mitä talouden aloja (korkeintaan 2) hakija haluaa opiskella. Neuvoja oppilajien valinnassa annetaan koulun puolesta siä tiedusteleville.

Jatkokurssin oppilailla on kaikki samat edut kuin muillakin oppilailla, jota paitsi heille jaetaan kuukausittain pieniä ahkeruuspalkkioita rahassa.

Hakemukset lähetetään osoitteella: Kuurom. Talouskoulu, Pieksämäki, Nikkarila.